

Metodická příručka ke Studentskému workshopu

Diplomový seminář I

Mgr. Kamil Matula

Verze 2 (aktualizováno 2017-04-11)

V Opavě 2017

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

ÚSTAV INFORMATIKY

Obsah

PÁR SLOV ÚVODEM.....	3
STUDENTSKÝ WORKSHOP.....	4
PROJEKT STUDENTSKÉHO WORKSHOPU.....	5
ZAJIŠTĚNÍ A PŘÍPRAVA MÍSTA.....	5
SESTAVENÍ A PROVEDENÍ PROGRAMU.....	5
TECHNICKÁ PODPORA.....	6
ZAJIŠTĚNÍ OBČERSTVENÍ.....	6
PROPAGACE AKCE.....	6
DOKUMENTACE AKCE.....	7
PREZENTACE K STUDENTSKÉMU WORKSHOPU.....	8
TITULNÍ LIST.....	8
MOTIVACE.....	8
CÍLE PRÁCE.....	8
NASTÍNĚNÍ STRUKTURY PRÁCE.....	8
ZVOLENÉ METODY.....	9
AKTUÁLNÍ STAV PRÁCE.....	9
ZÁKLADNÍ LITERATURA.....	9
UKONČENÍ PREZENTACE.....	9
PÁR RAD K ÚPRAVĚ PREZENTACÍ.....	9
POSTER.....	10
SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ POSTER.....	10
DOPORUČENÁ LITERATURA.....	10

Revize Mgr. Anna Janíková, Ph.D., Mgr. Světlana Hrabínová

Pár slov úvodem

Tato metodická příručka vzniká za účelem seznámit studenty s akcí **Studentský workshop**, která se tradičně pořádá v rámci Oddělení informační vědy, Ústavu informatiky, Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě, Slezské univerzity v Opavě. Jejím účelem je seznámit studenty 3. ročníků bakalářského studia oboru *Informační studia se zaměřením na knihovnictví* a 2. ročníku navazujícího magisterského studia oboru *Informační a knihovnická studia* především s tím, co je od nich k absolvování této pro ně **povinné** akce vyžadováno. Akcí se zakončuje předmět vyučovaný v zimním semestru – *Diplomový seminář I* – a absolvování akce je tak jednou z podmínek pro splnění zápočtu.

Studenti výše uvedených ročníků a oborů, ať už v prezenční či kombinované formě studia, jsou povinni tuto akci zorganizovat, předvést zde prostřednictvím prezentace své téma a stav rozpracovanosti své bakalářské či diplomové práce, a tuto prezentaci doplnit posterem. Posluchači jsou jim obvykle vyučující daného oddělení i Ústavu informatiky, ale také kolegové z nižších ročníků, odborná i laická veřejnost.

Zde předkládaný materiál má studentům pomoci se v dané akci zorientovat a metodicky je vést při vypracování prezentace i posterů tak, aby v nich bylo obsaženo vše potřebné. Postery a prezentace by měly být konzultovány s vedoucími bakalářských či diplomových prací. Většina vedoucích tyto konzultace vyžaduje pro uznání výše uvedeného předmětu.

Přeji všem studentům, kteří tuto akci absolvují, mnoho zdaru při její přípravě, při samotném prezentování, a spoustu podnětných připomínek auditoria, které pomohou jejich bakalářské či diplomové práce posunout do oficiálních obhajob ještě o další stupeň výš.

Studentský workshop

Akce nazvaná *Studentský workshop* probíhá každý rok v době zápočtového týdnu nebo začátku zkouškového období zimního semestru aktuálního akademického roku. Je výstupní akcí předmětu *Diplomový seminář I*. Akce se aktivně a zcela povinně účastní studenti 3. ročníku bakalářského studia oboru *Informační studia se zaměřením na knihovnictví* a 2. ročníku navazujícího magisterského studia oboru *Informační a knihovnická studia*, a to bez ohledu na formu denní či kombinovanou. V auditoriu pak obvykle poslouchají vyučující Oddělení informační vědy, Ústavu informatiky, Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě, Slezské univerzity v Opavě, pod jejichž patronátem akce probíhá. Dále jsou to kolegové z nižších ročníků daných oborů, odborná i laická veřejnost.

Co je **cílem** Studentského workshopu? Studentský workshop slouží jako *malá obhajoba* bakalářských a diplomových prací. Studenti zde pomocí prezentací seznamují posluchače s tématy, které si zvolili pro vlastní akademickou práci, a vyžaduje se od nich seznámení zejména s aktuálním stavem, cíli práce, použitými metodami, očekávanými výsledky, apod. Klíčová je následná diskuze po každé prezentaci, kde se publikum může dotazovat a diskutovat s přednášejícími studenty o jejich pracích, čímž jim jsou poskytnuty pohledy *zvenčí*. Ty mohou nebo nemusí dále probrat s vedoucím své práce a zapracovat je do vlastního díla.

Cílem je tedy podpořit studenty a jejich práci. Studenti mají možnost si vyzkoušet mluvit o svém tématu otevřeně před odbornou veřejností.

Program obvykle zahajuje některý z vyučujících, který následně předává slovo moderátorovi akce. Ta se řídí programem, který zahrnu časový harmonogram jednotlivých prezentací a případných přestávek v programu. Pro více informací o průběhu akce můžete navštívit vybrané reporty na webových stránkách *Studuj Infovědu*^{1,2,3}.

Další text je zaměřen na organizační část Studentského workshopu ze strany studentů, doporučením k vytvoření prezentace i posteru.

---

¹ HLADIŠOVÁ, Eva. Studentský workshop. *Studuj.Infoveda.cz: studuj s námi Infovědu* [online]. Opava, 2017-01-17 [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: <http://studuj.infoveda.cz/2017/01/studentsky-workshop/>

² OCHRÁNKOVÁ, Aneta. Ohlédnutí za Studentským workshopem 2016. *Studuj.Infoveda.cz: studuj s námi Infovědu* [online]. Opava, 2016-02-14 [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: <http://studuj.infoveda.cz/2016/02/ohljednuti-za-studentskym-workshopem-2016/>

³ KOVÁŘOVÁ, Martina. Studentský workshop hledá superstar. *Studuj.Infoveda.cz: studuj s námi Infovědu* [online]. Opava, 2015-01-21 [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: <http://studuj.infoveda.cz/2015/01/studentsky-workshop-hleda-superstar/>

Projekt studentského workshopu

Jak bylo uvedeno výše, Studentský workshop pořádají studenti, kteří se jej aktivně účastní se svými prezentacemi. Dá se říct, že organizačně je nutno zaštitit několik úkolů: *zajištění a příprava místa, sestavení a provedení programu, technická podpora, zajištění občerstvení, propagace akce, dokumentace akce*. Každý z těchto šesti okruhů musí být řešen alespoň jedním studentem a každý ze studentů se musí na některém z těchto okruhů podílet. Úspěšné zorganizování a provedení akce je podmínkou k získání zápočtu z *Diplomového semináře I*.

Na datu konání akce se všichni studenti domlouvají v rámci komunikační skupiny na sociální síti Facebook nazvané [Studentský workshop](#). Zde jsou obvykle začátkem semestru pozváni všichni studenti, kteří mají zapsán Diplomový seminář I, ještě jej neabsolvovali a hodlají jej absolvovat v aktuálním zimním semestru. Skupina slouží ke komunikaci mezi organizátory i jako prostředek komunikace mezi studenty a vyučujícími – v současné době dr. Annou Janíkovou a Mgr. Kamilem Matulou.

Zajištění a příprava místa

Studentský workshop obvykle probíhá na půdě Slezské univerzity v Opavě. Je proto třeba včas zajistit vhodnou učebnu. Ze zkušeností se zdají být vhodnými adepty učebna **D2** v budově na Hauerově ulici nebo lépe **H3** v budově na ulici Hradecká. Studenti, kteří se účastní této části, musí vysledovat, která učebna je v termínu konání akce volná a zarezervovat ji u rozvrháře – Jana Hrabalová (rozvrhy@fpf.slu.cz, +420 553 684 375). V případě komplikací pomůže s rezervací některý z výše uvedených vyučujících. Při rezervaci místa je vhodné brát zřetel i na čas nutný pro přípravu místa.

Příprava místa zahrnuje shromáždění posterů všech přednášejících studentů a jejich vhodné vyvěšení, případně i zajištění prostředků k tomuto účelu, a rozmístění v učebně. Studenti zajišťující učebnu by měli být první na místě a za účasti domluveného vyučujícího si vyzvednout klíče a případné pomůcky, které budou pro následný průběh akce zapotřebí (ovladač od projektoru, nábytek na občerstvení a postery, apod.).

Sestavení a provedení programu

Studenti odpovědní za tuto část musí sehnat od všech přednášejících studentů názvy jejich prezentací a abstrakty, které následně použijí pro sestavení písemného programu akce. Ten by měl být k dispozici i v učebně nebo publiku workshopu. Program by měl být logický, měl by počítat s určeným časem prezentace i diskuzí u každé práce (viz část o prezentování) a případnými přestávkami a samozřejmě korespondovat s časem, kdy akce probíhá.

Mimo to je na tomto týmu akci moderovat a hlídat tak plynulost akce, dodržování stanoveného programu a časů prezentací.

Program lze sestavit podle různých logických kritérií – forma studia, tematické okruhy, případné kombinace, apod. Měl by však být dynamický, přehledný, jasný a respektující čas.

Technická podpora

Zodpovědnost za technickou stránku akce předpokládá také brzký příchod daných studentů na místo, nastavení počítače, projektoru a dalších technických záležitosti nutných pro plynulý průběh akce. Studenti by se měli vhodně seznámit s technikou, kterou na místě mají obsluhovat, ale také s požadavky jednotlivých přednášejících. Tak mohou dodatečně zajistit vhodný software, např. pro přehrávání prezentací, či hardware, např. prezentér, mikrofon, apod. V místnosti, jako např. Aula nebo H3 se musí seznámit s obsluhou ovládání oken, osvětlení, případně dalšími technologickými prvky, které se při akci budou využívat, a zvolená učebna jimi disponuje.

S činností těchto studentů je spojeno i sesbírání všech prezentací přednášejících studentů, sestavení bloku prezentací dle programu, aby nedocházelo k prostojům při jejich spouštění a vypínání, vytvoření časované prezentace k vyplnění prostoru při přestávkách, apod.

Při průběhu akce dbají tito studenti o bezchybný chod veškeré používané techniky, v čemž jim může pomáhat správce učebny, jehož přítomnost si mohou domluvit. Po ukončení akce musí dát veškerou techniku do původního stavu a ručí za to, že je vše v pořádku a na svém místě.

Zajištění občerstvení

Akce je obvykle doprovázena přestávkami, které lze využít také k občerstvení. Klíčové jsou především tekutiny jak pro přednášející, tak pro posluchače. Obvykle se shánějí kelímky a nějaké minerální vody, případně horká voda na čaj či kávu, pak je ovšem nutné zajistit i rychlovarnou konvici, čaje, kávu, smetánky, cukr, atd. Obstarává se něco k zakousnutí. Z praxe již víme, že není nutné přehánět to s množstvím. Většinou se jedná o chlebičky nebo jiné slané pečivo, případně i sladké pečivo. Vítané jsou větrové bonbóny, které ocení zejména přednášející.

Vzhledem k tomu, že se jedná o věci k úhradě, tým, který občerstvení zajišťuje, sestaví také rozpočet a podloží svůj nákup účtenkami. Financování je pak po domluvě řešeno s Mgr. Kamilem Matulou.

Propagace akce

Před zahájením akce je nutno pozvat vyučující Ústavu informatiky, Ústavu bohemistiky a knihovnictví, ale také studenty daných ústavů. Pro tento účel se vytváří pozvánka a plakát, které se zasílají e-mailem, rozvěšují v budovách na nástěnky a při propagaci akce na sociální síti Facebook (zajišťuje Mgr. Kamil Matula) a stránkách Studuj Infovědu (zajišťuje Mgr. Světlana Hrabínová). Zmíněné materiály lze dále využít i při tvorbě výše uvedených prezentací v rámci technické podpory a programu. Akce by totiž měla působit jednotně v jednom grafickém a přehledném provedení.

Dokumentace akce

Celá akce se dokumentuje pomocí fotografií a případně videa. Studenti, kteří se o tuto část starají, zařizují techniku, která je k tomuto účelu zapotřebí, celou akci vhodně dokumentují a provádí následné protřídění či drobnou úpravu fotografií či videa po domluvě. Na tomto se domlouvají s Mgr. Kamilem Matulou, jelikož výsledky této práce budou publikovány minimálně na webových stránkách Studuj Infovědu, v propagačních nástrojích univerzity a na sociálních sítích.

Výsledkem dokumentace akce by měl být také písemný text o průběhu akce – článek, reportáž. Ten zajišťují opět po domluvě studenti sami nebo za pomoci studentů, kteří např. působí na studentských projektech určených k tomuto účelu. O podrobné podobě průběhu dokumentování akce i jejich výstupů se blíže diskutuje před zahájením akce, kdy se rozdělují jednotlivé úkoly, a konkretizuje se představa, co vše by se mělo do činností zahrnout (např. rozhovory).

Prezentace k Studentskému workshopu

Každý student účastníci se Studentského workshopu má povinnost prezentovat téma a stav rozpracování své bakalářské nebo diplomové práce. Mělo by se jednat o prezentaci (ideálně PowerPoint nebo Prezi), která se blíží formě prezentace k obhajobě akademické práce. Níže jsou uvedeny všechny body, které by měly být v dané prezentaci zahrnuty. Je však **nutné** tuto prezentaci konzultovat s vedoucím, případně i konzultantem práce, a to v dostatečném předstihu. Většina vyučujících považuje tuto konzultaci za jednu z podmínek absolvování předmětu *Diplomový seminář I*.

Prezentace by měla být vytvořena na cca **7 minut** přednášky o práci. Dalších cca **8 minut** prezentace je věnováno diskusi k tématu. V případě, že jsou časové limity překročeny, okrádají se studenti o možnost vyslechnout si věcné připomínky z publika. Jeden výstup trvá přibližně **15 minut**, předchází mu uvedení moderátorem. Po přednášce moderátor vyzývá ke vznesení dotazů a připomínek a hlídá dodržení celkového času.

Titulní list

Prezentace by měla vždy začínat titulním listem. Zde nesmí chybět označení ústavu, fakulty a univerzity (pozor na oficiální názvy a aktuální loga či znaky), název práce v českém, příp. i anglickém jazyce, jméno autora, typ, jméno vedoucího práce, rok a místo konání akce.

Motivace

Zde by měl student uvést, co jej motivovalo ke zvolení daného tématu a současné práci na jeho akademické práci. Motivací mu mohou být jak osobní, tak i profesní zájmy, návaznost na předcházející práci, oblíbenost oblasti studovaného oboru, vyhlídky do budoucna s daným tématem, apod.

Cíle práce

Zde musí být student schopen definovat cíle práce, čeho chce v rámci její tvorby dosáhnout, a jak tím může pomoci oboru, společnosti, konkrétní instituci, apod. Vždy záleží na tématu práce, motivaci studenta a možnostech, které má. Tyto cíle ale musí být jasné, student je musí velmi dobře chápat a rozumět jim. Pak bude zaručeně úspěšná nejen jeho prezentace, ale také výsledná akademická práce.

Nastínění struktury práce

Práce má vždy nějakou strukturu. V základu se dá dělit na teoretickou a praktickou část s přemírou té, která převyšuje. Dále ji lze rozdělit na teorii nutnou k pochopení problematiky, teorii k podchycení metodologie a metodiky průzkumu, a praktickou, ve které je již pospáno provedení a vyhodnocení samotného průzkumu. Nejčastějším a nejpréhlednějším dělením je rozdělení podle kapitol. Je na studentovi, které z daných rozdělení dá přednost pro prezentaci,

ale je zřejmé, že již v této fázi by měla být promyšlena osnova práce a její, třeba ještě nepsaný, obsah. Není nutné jít do hloubky. Důležité je předvést, že student ví, o čem má jeho práce být a přemýšlí o tom, jak ji sestavit, aby dávala smysl.

Zvolené metody

Zde student popisuje, jaké metody si zvolil a proč. V případě, že se jedná o kompilační práci, může uvést, jaké prameny volí. Jedná-li se o průzkum, pak student musí představit metody a jejich předpokládanou aplikaci. Měl by se zamyslet nejen nad technikami sběru dat a povahou průzkumu, ale také nad výběrem respondentů a případnými postupy při analýze získaných dat v pozdější fázi průzkumu. Opět platí, že by student měl mít dostatečné povědomí a znalosti o metodách, které si zvolil.

Aktuální stav práce

V této části by měl být popsán stav práce, resp. jak se vyvíjí postup při vypracovávání diplomové práce. Není nutné zmiňovat, kolik je již zhotoveno stránek. Cílem je prokázat, že se na práci pracuje. Obvykle se uvádí načítání literatury, příprava průzkumu, provedení průzkumu, shánění respondentů, apod. Diplomant by měl ale vycházet z reálného stavu své práce. U prací v pokročilejším stavu lze hovořit i o získaných poznatcích a zjištěních, které z nich plynou.

Základní literatura

Student by měl ve své prezentaci zmínit a ukázat některé základní zdroje, které využívá. Není nutné uvádět veškerou literaturu, ale zejména tu, která lze považovat za nejvíce stěžejní.

Ukončení prezentace

Poslední snímek by měl obsahovat poděkování, případně výzvu k diskusi a kontakt na přednášející osobu.

Pár rad k úpravě prezentací

Je vhodné volit spíše *PowerPoint* prezentace, a to i pro usnadnění práce kolegům, kteří se v rámci Studentského workshopu starají o jejich nahrání do počítače či sestavení jednoho bloku prezentací.

Také platí, že v jednoduchosti je síla. Prezentace by měl být přehledná, graficky nenáročná, ale přesto poutavá. Neměla by obsahovat dlouhé texty, ale spíše body v podobě osnovy (pravidlo 7 na 7). V prezentaci se mohou vyskytovat a jsou žádoucí názorné grafické prvky (tabulky, obrázky, grafy). Výslednou podobu vždy ovlivňuje téma a stav práce.

Poster

Každý student, který vystupuje v rámci Studentského workshopu, vytváří ke své prezentaci také poster. Ten by měl obsahovat následující náležitosti:

- označení instituce (ústav, fakulta, univerzita, příp. logo nebo znak univerzity),
- název diplomové práce v českém jazyce (může být doplněn i anglický ekvivalent),
- jméno autora,
- jméno vedoucího práce,
- základní texty či materiály, které popisují či ilustrují dané téma a stav práce (grafy, obrázky, abstrakt, cíle, myšlenkové mapy, apod.).

Poster by měl být přehledný, měl by jasně vyjadřovat obsah, kterého se týká, měl by být poutavý, přehledný a příjemný pro oko. Plakát je nevhodnější vytvářet v grafických programech jako Gimp, InDesign, MS Publisher, apod.

V rámci Studentského workshopu je kladen **požadavek**, aby měl poster velikost **A3**, ale není vyžadován žádný speciální papír – postačí arch tvrdého nebo kancelářského papíru. Obsahová podoba by měla být blízká zjednodušenému odbornému posteru. Pro příklad je možné nahlédnout na postery z dílny vyučujících Ústavu informatiky^{4,5}.

V případě bližšího zájmu jsou postery z dřívějších ročníků k dispozici k nahlédnutí v kanceláři č. 211 v budově na Bezručově náměstí 1150/13 – kancelář dr. Anny Janíkové a Mgr. Kamila Matuly.

Soutěž o nejlepší poster

Již několik let je součástí Studentského workshopu také **Soutěž** o nejlepší poster. Všichni účastníci akce mají možnost vybrat až tři nejpovedenější postery, jejichž autoři obdrží i drobné, věcné dary. Soutěž je zahájena na začátku akce, probíhá po celou dobu akce a je připomínána o pauzách. Slavností vyhlášení se koná v závěru, před závěrečným slovem.

Doporučená literatura

MEŠKO, Dušan, Dušan KATUŠČÁK a Ján FINDRA, et al. *Akademická příručka*. České upravené vydání. Martin: Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

---

⁴ TŮMOVÁ, Štěpánka. iBrary: Studentský projekt pro Knihovnu Petra Bezruče v Opavě: poster. In *INFORUM 2014: 20. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích, Praha 27.—28. května 2014* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2014 [cit. 2017-04-11]. ISSN 1801-2213. Dostupné z: <http://www.inforum.cz/sbornik/2014/39/>

⁵ MATULA, Kamil. Použitelnost mobilních ICT při přístupu k EIZ. In *INFORUM 2014: 20. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích, Praha 27.—28. května 2014* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2014 [cit. 2017-04-11]. ISSN 1801-2213. Dostupné z: <http://www.inforum.cz/sbornik/2014/35/>